

Tugev, kuid kergekäiguline kodumaine avamerejaht **Ridas 26**

Esimene Ridas 26 väljus Harjumaal Jõgisool asuvast tehastest juba aastal 2004. Tegemist oli täiskomplektse matkapaadiga, mis leidis kodusadama Soomes. Seejärel aga majandus elavnes ja 26-jalast kiiret matkapaati vaadeldi pigem läbi huumoriprisma.

Tekst: Andres Aavik

Fotod: Purjeka Minni.ee tiim

Eellugu

Ridas Yachts & Composites hoovist hakkasid väljuma vaid 31-, 35- ja üle 40-jalased alused. Sellele järgnes omakorda majanduslangus, mille suurimaks ohvriks ehk oligi Ridas 26 sihtgrupp. Need, kes enne langust ostsid 40-jalaseid aluseid sularahas välja, tegid seda ka edaspidi. Tehas orienteerus tasapisi ümber muud aluseid tegema. Seejuures ka tööstustoodangut ning ultrakiireid RIB paate. Ette võeti mitmeid refit projekte. 2010. aasta sügisel tuli aga tellimus ning 2011. aasta esimeses pooles väljusid vormidest Ridas 26 kered number 2 ja 3. Kered ja tekid ning üks kiil müüdi Saksamaal asuvale laevatehasele poolfabrikaadina. Saatuse tahtel leidis aga kaks meest, kes tulid tehasesse plaaniga lasta oma Polarisele uus kere teha, ent lahkusid 4 kuud hiljem uhiuue Ridas 26 Raceriga, mil kerenumbriks 4.

Võistlemiseks mõeldud Minni

30. juunil 2011 sai uus alus nimeks Minni ja purjenumbriks EST-751. Juba järgmisel päeval, 1. juulil anti esimese võistluse start ning äsja ristitud alus sai oma võistlusriksed Ranarootsi Regatil, mis kulges Tallinnast Haapsallu. Väheses konkurentsisis kahe 34-35-jalase aluse vastu saavutati II koht. Ülejärgmisel päeval saavutati ka Läänemaa meistri tiitel, ent siis juba vaid ühte konkurenti edestades. Sellest ajast on alusega võisteldud ning edaspidi ka oluliselt tugevamas konkurentsisis. Nii on selgunud paadi iseloom ja käiguomadused, millest siinkohal meeldi täpsemalt räägiks. Erilisest mugavusest on antud kaasuse puhul keeruline rääkida, kuna omanike soovil jäi

Kõlab nagu samm uue Eesti Rahvapurjeka suunas? Folkboodile sarnast levikut ehk oodata ei ole, ent eeldused on ju kõik olemas:

- Jõukohane hind
- Eestis toodetud
- Suure tugevusvaruga, vastupidav ja jäik
- Suur kokpit
- Sisse mahub 4 või äärmisel juhul isegi 5 inimest magama
- Võimalik tellida sisemootoriga
- Lihtne purjetada kahekesi või isegi üksi
- Merekindel
- Väike süvis

Negatiivsema külje pealt:

- Ei ole treilerdatav, vajalik on kaikoht
- Standardis on paadi kered rasked
- Hind on endiselt kõrge
- Esialgu Eestis vaid üks, pole omasuguseid, kellega mõõtu võtta
- Uued kiilud on kiired, ent koguvad vetikaid

Minni seest tühjaks, on vaid plastikust koid ja kapid ning koidel vineerist luugid. Rohkem ei midagi. Pikemalt on see-eest võimalik peatuda pealisehitud ja tekivarustuse ergonoomikal.

Taglas

Minni taglast on esialgse disainiga võrreldes tublisti modifitseeritud ning aastal 2004 plaanitud genoa asemel on tegemist fokapaadiga. Groot on jõuline ning oluliselt suurema roach'iga. Ka esikolmnurga kõrgust on muudetud. 2011. aasta võistlushooaja viimased 4 kuud on aga tõestanud, et muudatused läksid asja ette. Vaatamata väikesele eespurjele on alus kõige konkurentsi võimelisem just 2-5 m/s tuulega. Ja need on tingimused, mida Muhi Väina Regatil ning keskmisel Eesti suvel kõige enam kohata võib. 7/8 murtud taglas 20-kraadise nurga all oleva kahe saalingupaariga on tänapäeval ehk ebatavaline nähtus. Paljud liiguvad 8/9 või 9/10 ning süsinikmastide poole. Süsinik on aga kallis ning Ridas 26 foka pindala niivõrd väike, et pea kogu võörstaagi pinge saab anda vantidega ning ahterstaagile jääb rohkem masti, mida trimmida. Nimelt tähendavad eelnevad murdarvud, kui kõrgel masti kogupikkuse suhtes on võörstaagi kinnitus. Mida väiksem number, seda kõrgemal; mida suurem, seda trimmitavamaks jääb groot. Võistlustel on seega tegemist vaigse ilma paadiga.

B-kategooria avamerepaat

Muidugi ei karda Ridas 26 ka karmimat ilma ning ega suurt lainet. Vastupidiselt paljudele (kui mitte kõigile) teistele samas mõodus olevatele jahtidele seisab keretähise all CE B-kategooria sertifikaat. See tähendab, et tegu on avameresõiduks ehitatud väikelaevaga, on mõeldud sõitma tuule tugevusega kuni 8 palli (20 m/s) ja laine kõrgusega kuni 4 meetrit. Sellele viitab ka ebatavaliselt kõrge vabaparras ning turvaline suletud kokpit.

Kerekujult on tegu kiire allatuulepaadiga. Põhi on lame ning senine võistluskogemus näitab, et hea meeskonnatöö ning taktika korral on 40 m² spinnakeriga Ridas 26 eest raske pageda ka suurematel ödedel Ridas 31 ja 35. Iseäranis sarnased on käiguomadused legendaarse Bruce Farri disainitud Beneteau Platu 25-ga, nii tihttuulekurssidel kui allatuult. Selle üle võib sakslasest disainer Dieter Blank kindlasti uhke olla – tegemist on ometi 400 kg raskema cruiser/racer tüüpi alusega, mitte ilma kajutita „kelguga“. (Kelguks nimetatakse ingliskeelses purjetamisterminoloogias väikeseid, tavaliselt alla 30-jalaseid glisseerivaid sportpaate, mis kannavad suuri spinnakere ja on allatuult äärmiselt kiired, ent kaotavad oma

suure edu tihttuules, kus nad pikema veeliiniga aluste vastu ei saa.) Ridas 26 suudab suuremate õdedega siiski ka krüssus sammu pidada, eeldades muidugi, et tuult ei ole liiga palju ning suured paadid ei saa oma veeliini pikkusest tulenevast kerekirusest veel olulist eelist.

Mahukas kokpit

On kahte sorti purjetajaid – neid, kes purjetavad teki peal ning neid, kes teevad seda kajutis. Ridas 26 on kindlasti tõsise purjetaja jaoks loodud. Pikk, 1.8-meetriste pinkidega kokpit mahutab võistlusel 3-4 inimest toimetama ning kai ääres suisa 8 inimest mugavalt istuma. Soodivintsid ehk pelid on paigutatud täpselt leitvaageni otsa ehk keset kokpiti. See annab suurepärase võimaluse üksi purjetada – roolimees saab rahus foka ise ühel halsil lahti lasta ning teisel peale tõmmata. Kõik fallid ja muud trimmiotsad on toodud kajutilaele ning nende tarbeks on seal veel kaks fallivintsi. See on tänapäeval juba standard ning muud alternatiivid ei tuleks kõne allagi. Huvitava lisana on võib märkida väikest eendit väljaspool ahtripeeplit, kuhu on hea peale astuda enese kergendamiseks või mootori säätmiseks. Olgem ausad, ega siis 26-jalase peal keegi pange või keemilist tualetti kasuta ja seetõttu on kaunis oluline, et oleks koht, kus turvaliselt ja mugavalt asjad aetud saaks. Rippmootori valinutel on seal ka hea mootorit sättida. Tehasest tuleb aga täisettevalmistus sisemootori paigaldamiseks. Isegi mootori kast on valmis vormitud ning täidab kajutisse viiva trepi kohustust. Võimalik on paigaldada kuni 15 hj sisemootor.

Merekindel kere ja ilmakindel disain

Nagu varasemalt mainitud, on alus disainitud sakslase poolt ning – natuke ebatavaliselt oma suuruse kohta – ka B-kategooria tingimustele vastavalt. See kombinatsioon on loonud paadi, mis ei ole küll standardis oma suuruse kohta kõige kergem, ent on absoluutselt pommikindel. Disainer on ette määranud kereprofiili, mis koosneb kahepoolsest laminaadist ning balsapuust keskosast, mida kasutatakse ka suuremal õel, Ridas 35-l. Seega on tegemist ülitugeva ja jäiga kerega. Tekk koosneb kahest osast. Pealmine on samuti balsa sandwich ning alumine, kajuti sisemine laemoodul, on õhuke täislaminaat. Sisemooduli peamiseks eeliseks on äärmiselt ilus lagi, kus ei paista ühtegi kinnitust ega juhet. Ka LED laelambid istuvad selleks ettenähtud pesades. Tühikaal on säärasel „tangil“ kokku ca 1700 kg, mis on tänapäevaste kiirete sportpaatidega võrreldes päris palju. Tõsistel võistlushuvilistel on aga võimalik eritellimusena 50-300 kg kaalusäästu saavutada. Ent mida ker-

gemaks alus teha, seda raskem on meil Eestis kasutatava ORC händikäpi aluse põhjal oma võistlusväärtus tasa sõita. Hea on aga teada, et vähemasti võimalused kaalu säästmiseks, tehnoloogiad ja meetodid on olemas. Kiil on seni valmistatutel olnud L-bulb. See on hea, kuna talub veeluseid objekte paremini ning sinna ei jää ka prügi ja vetikad taha kinni. Alates 2012 hakkavad aga Ridas 26 alused olema uhiuue ja kõvasti kiirema (parema püstuvuse ning hüdrodünaamiliste omadustega) T- ehk torpeedo-bulbaga. Boonusena pole aga kumbki kiiluvallik väga pika lehe otsas ning paadi süvis on kokku vaid 1,6 meetrit. Roolilehe pikkus on 1,3 meetrit, mis garanteerib, et juhitavust ei kaotata ka suures kreenis või kõrgete lainete vahel.

Mis teeb aga purjehajast purjehaji? Loomulikult tema söiduomadused. Minni meeskond on nendest täielikult vaimustuses ning enda eest räägib ka poole hooajaga kokku korjatud pisike medaliterivi aknalaua. Et aga jutt liiga ühekülgne ei oleks, siis teeb käiguomaduste kohta kokkuvõtte üks väheseid mehi, kes liisaks meeskonnale värske Ridas 26 roolipinni ja sooti hoidnud on:

Purjetaja Peeter Böstrov:

„Minni“ rooli sai proovitud vaikselt tuules, kruisimeeleolus, seetõttu ei oska väga põhjalikult iseloomustada. Tänu kõrgemale pardale tundub jaht roolimehe kohalt vaadatuna esmapilgul tegelikult suurem. Krüssus tundus jaht Andrese hea trimmi juures väga tasakaalustatud, roolilehele ei surunud. Pautides tundus korraks, et sellise purjestuse juures võiks rool ehk veidi tundlikumgi olla. Allatuult, eriti spinnakeriga, sõites oli tunda ilmselt sisemootori kaalu puudumist, tasakaalustuseks vajas jaht veidi inimballasti ahtrisse juurde.

Kui seni on potentsiaalseid huvilisi heidutanud ridasyacht.com lehel olnud 39 500 EUR + km baashind, siis tänaseks on hinnapoliitika ümber mõeldud. Ridas 26 on võimalik osta erinevas valmidusastmes ning erineva baasvarustusega. Hooajaks 2012 on aga ajakirja Paat lugejatel võimalik saada merele hinnaga 14 800 EUR + km (ei sisalda masti, purjeid ja tekivarustust). Tuleb vaid hinnapakumist võttes öelda, mis ajakirjast info tuli.